

SelgeSiht OÜ kestlikkuse strateegia

SelgeSiht OÜ on sotsiaalne väikeettevõtte, mis keskendub keskkonnateadlikkuse ning keskkonnahoiu, kestliku arengu, turvalisuse ja kerksuse edendamisele kogukondades ja ühiskonnas. Oma tegevuses järgime ÜRO kestliku arengu eesmäärke ja panustame nendesse.

Meie missioon on edendada keskkonnateadlikkust ning toetada kogukondade ja keskkonna jätkusuutlikkust, turvalisust ja heaolu uuringute, nõustamise ning keskkonnahariduslike ja muude praktiliste tegevuste kaudu.

SelgeSiht OÜ põhiväärtused on usaldusväärsus, professionaalsus ja innovaatus.

SelgeSiht OÜ on kaubamärgi CESERE kaudu Euroopa Liidus rahvusvaheliselt tunnustatud professionaalne ja usaldusväärne ekspert ja partner kogukondade ja keskkonna kestlikkuse, turvalisuse, kerksuse ja keskkonnateadlikkusega seotud teadus- ja arendustegevuse projektides, keskkonnahariduses ning praktilistes tegevustes.

1. Eetilise käitumise põhimõtted

SelgeSiht OÜ-l on olemas eetikakoodeks. Teavitame oma töötajaid sel teemal regulaarselt kord aastas.

2. Panus ÜRO kestliku arengu eesmärkidesse

SelgeSiht OÜ strateegia sätestab keskkonnahoidliku tegevuse ja ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmise nõuded. Selgesiht OÜ tegevused panustavad järgmistesse ÜRO kestliku arengu eesmärkidesse.

Nr 3. Hea tervis ja heaolu

SelgeSiht OÜ soovib suurendada kogukondade, inimeste ja looduskoosluste heaolu teadlikkuse kasvu, uuringute ning praktiliste tegevuste kaudu. Meie tegevused keskenduvad kogukondade turvalisuse ja kestlikkuse uuringutele, keskkonnaharidusele ja nõustamisele.

Keskkonnahariduslikud tegevused toimuvad peamiselt õuesõppena aktiivtegevuste kaudu. Viime õppe läbi looduskeskkonnas, sidudes selle liikumisega maastikul. Nii arendame ka looduskontakte ning õpetame riskiteadlikkust ja ohutust. Õppeprogrammides näitame ökosüsteemide seoseid ning inimtegevuse ja elukeskkonna vastastikust mõju.

SelgeSiht OÜ nõustab kogukondi, korteriühistuid ja elanikke selles, kuidas vähendada kriisilukordades riske, kuidas olla kriisilukordadeks paremini valmis, kuidas seda valmisolekut korraldada ning kuidas kujundada ohutuid käitumistavasid. Alates 2023. aastast oleme teinud kogukondade kriisivalmiduse uuringuid. 2025. aastal viisime kaaskorraldasime kogukonna kriisivalmiduse praktilise koolitusseeria. Alates 2025. aastast koostame korteriühistutele varjumisplaane ja nõustame neid kriisivalmiduse teemal.

Nr 4. Kvaliteetne haridus

SelgeSiht OÜ põhikirjalised põhitegevused on teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas; kogukondade turvalisuse ja keskkonnateadlikkuse edendamine, keskkonnateadlikkuse arengut soodustava õppekeskkonna loomine ning keskkonna- ja jätkusuutliku arengu haridusega tegelemine; noorsootöö, sh huviharidus loodus- ja tehnikateaduste valdkonnas. Loomes ja viime läbi keskkonna-, kestlikkuse-, turvalisuse- ja kerksuse teemalisi koolitusi, õppeprogramme ja juhendmaterjale.

Arendame õppekeskkondi ning noorsootööd ja huviharidust loodus- ja tehnikateaduste valdkonnas, sidudes teooria praktiliste oskustega (sh välitööd, mõõtmised, projektõpe, probleemilahendus). Teeme koostööd koolide, kohalike omavalitsuste ja teiste partneritega, et õppe sisu oleks rakendatav kohalikus kontekstis (kogukond, elukeskkond). Õppekavade ja koolituste arendamisel arvestame koostööpartneritega (koolid, kogukonnaseltsid, kohalikud omavalitsused) ning nende vajaduste ja ettepanekutega.

SelgeSiht OÜ viib alates 2019. aastast läbi keskkonnahariduslikke õppeprogramme ning pakub alates 2023. aastast huviharidust ja huvitegevusi koolidele ja lasteaedadele. Suur osa meie keskkonnaharidusprogrammidest on pärinud Eesti Keskkonnahariduse Ühingu murakamärgise, mis omistatakse kõrge kvaliteediga keskkonnahariduslikele õppeprogrammidele. Keskmiselt viime aastast läbi 30–50 õppeprogrammi, mitmed koolid on tellinud meie programme taas järgnevatel aastatel. 2024.–2025. aastal viisime keskkonnateadlikkust ja rohetehnoloogiat käsitleva õppeprogrammi läbi 65 klassile ja kokku enam kui 800 õpilasele.

Alates 2023. aastast pakub meie Huvikool SelgeSiht huviharidust Tallinnas ja Harjumaal. Oleme saanud huviharidusele ja huvitegevusele rahastust Haridus- ja Teadusministeeriumist, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt, Maardu linnalt, Viimsi vallalt ning Eesti Teadushuvihariduse Liidult. Meie keskkonnahariduslike õppeprogrammide, huvihariduse ja huvitegevuse juhendajatel ja õpetajatel on keskkonna- või pedagoogiline haridus või nad on läbinud täienduskoolitused ja omandanud vajalikud kogemused keskkonnaharidusprogrammide läbiviimiseks ning huvihariduse ja huvitegevuste pakkumiseks.

Nr 5. Sooline võrdõiguslikkus

Selgesiht OÜ ei vali töötajaid soo põhjal, vaid vastavalt ettevõtte vajadusele ja töötajate pädevusele. Meil on mõlemast soost töötajaid. Välja on töötatud soolise võrdsuse kava ja on kinnitatud põhimõtted töötajate võrdseks tasustamiseks. Osaledes rahvusvahelistes projektides, sh Euroopa Komisjoni rahastatud projektides, on palgavõrdsuse põhimõtete järgimine kohustuslik ja elementaarne.

Nr 7. Taskukohane ja puhas energia

Kajastame taastuva, puhta ja taskukohase energia teemat oma keskkonnahariduse õppeprogrammides, nt „Keskkonnahoid ja rohetehnoloogia” (<https://roheteh.ee>). Konsultatsioonide (nt hoone varjumiskoha kohandamine, kogukonna kerksuse parendamine) raames selgitame, kuidas energiasääst ja varustuskindlus toetavad kogukonna paremat toimetulekut nii igapäevaselt kui ka kriisiolukorras. Kriisikindluse ja kriisivalmiduse uuringutes käsitleme energiateemasid tavapäraselt uuringu ühe osana.

Rakendame energiatõhususe põhimõtteid igapäevaselt: püüame kasutatavaid seadmeid võimalikult pikalt käigus hoida, vähendada üldist energiatarbimist ning kasutame õppeprogrammide ja muude tegevuste läbiviimiseks ruume mõistlikult, eelistades võimalusel õuesõpet.

Nr 8. Inimväärne töö ja majanduskasv

SelgeSiht OÜ on keskendunud eelkõige kõrge lisandväärtusega teadmuspõhiste töökohtade loomisele, kus töötajad on seotud uuringute, konsultatsioonide ja koolitustega. Arendame töötajate pädevust läbi projektitöö, täiendkoolituste ja juhendamise. Osaleme erinevates rahvusvahelistes projektides ja koostööalgatustes, mis annavad töötajatele võimaluse enesearenguks, nt C-SINK projekt (<https://c-sinkproject.eu/>) ja Baltic Sea Impact Network (<https://reachforchange.org/programs/ecosystem-development/baltic-sea-impact-network/>). Oleme CrowdHelix võrgustiku liige (<https://crowdhelix.com/platform>) ning kuulume Euroopa küberkuritegevuse vastase tehnoloogia arendamise ühendusse EACTDA (<https://www.eactda.eu/>).

Samuti osaleme Eesti professionaalsetes koostöövõrgustikes: oleme Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni (<https://ekja.ee/et/>) liige, Eesti Keskkonnahariduse Ühingu (<https://ekhyhing.ee/>) liige, Kestliku Ettevõtluse Liidu KELL (<https://kell.ee/>) liige ning oleme olnud selle eelkäijate, Vastutustundliku

Ettevõtluse Foorumi (<https://csr.ee/>) ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustiku (<https://sev.ee/>) liige. Osaleme ka Baltic Circular Hotspot võrgustikus.

Huvikool SelgeSiht on Eesti Teadushuvihariduse Liidu (<https://teadushuvi.ee/>), Eesti Huvikoolide Liidu (<https://huvikoolideliit.ee/>) ja Eesti Erahuvialakoolide Liidu (<https://erahuviikoolid.ee/>) liige.

Jälgime, et meie hanked ja partnerlussuhted oleksid eetilised ja vastutustundlikud (sh alltöövõtt, lepingutingimused, tähtaegadest kinnipidamine), nii et teenuste tootmine oleks läbipaistev ja õiglane. Peame elementaarseks seaduslikku ja läbipaisevat töösuhet (lepingud, tööaja ja -koormuse selgus, töötervishoid ja -ohutus). Soodustame kompetentsipõhist karjääri ja arenguplaane.

Nr 9. Tööstus, innovatsioon ja taristu

SelgeSiht OÜ arendab ja rakendab innovatsiooni turvalisuse, keskkonnateadlikkuse ja kerksuse kokkupuutevaldkonnas, töötades oma tegevuses välja asjakohaseid meetodeid, mudeleid ja analüüse. Toetame taristu- ja hoonepõhiste lahenduste paremaks toimimiseks vajalikke protsesse: riskihindamine, tegevusplaanid, rakendusjuhised, koostöömudelid (nt kogukondliku valmisoleku ja varjumise planeerimisel). Meie jaoks on oluline tõenduspõhine arendus (metoodikad, QA/QC lähenemine andmetele, dokumenteeritud eeldused ja piirangud). Mõõdikud/tõendid: valminud metoodikad, tööriistad ja juhendid; projektide jm asjakohaste tegevuste arv, teadus- ja arendusprojektide maht, näited rakendustest.

Nr 10. Ebavõrdsuse vähendamine

Kujundame oma keskkonnahariduse õppeprogrammid, koolitused ja juhendmaterjalid välja nii, et neid saaksid kasutada erinevad sihtrühmad (vanus, keeleoskus, digipädevus, erivajadused, sh liikumiserivajadused ja vaimsed erivajadused) ning väiksemad või piiratud ressursidega kogukonnad. Oleme keskkonnahariduse õppeprogramme läbi viinud erivajadustega õpilastele, klassidele ja koolidele nii Harjumaal kui ka Lääne-Virumaal. Regionaalse ebavõrdsuse vähendamiseks pakume keskkonnahariduse õppeprogramme lisaks Harjumaale ka Viljandimaal ja Lääne-Virumaal. Konkreetsete projektide (nt „Roheteh: kuidas mina saan osaleda”) raames viisime Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel programmid läbi väikekoolide juures Viljandimaal, Harjumaal, Raplamaal, Lääne-Virumaal jm kokku ligikaudu 800 õpilasele.

Kogukondliku turvalisuse ja valmisoleku teemades arvestame haavatavate sihtrühmade vajadustega (nt ligipääsetavus, selge keel, praktilised sammud, kohalik tugi). Pakume loodus-, tehnika- ja täppisteaduste alast huviharidust lasteaedades ja koolides alates 4. eluaastast. Õppematerjalide kasutamisel eelistame ja rakendame kaasavat disaini: selge kommunikatsioon, ligipääsetav vormistus, erinevad õppemeetodid.

Nr 11. Kestlikud linnad ja kogukonnad

SelgeSiht OÜ panustab kogukondade kestlikkusesse ja kerksusesse läbi uuringute, konsultatsioonide ja praktiliste lahenduste, mis puudutavad valmisolekut (sh hoonete ja kogukondade kriisivalmiduse hindamine, varjumisplaanide ja -juhiste koostamine, koostöömudelite loomine). Ühendame keskkonnateadlikkuse ja turvalisuse linnaruumi ja kogukonna toimimisega. Peame oluliseks koostööd kohalike omavalitsuste, korteriühistute, koolide ja kogukonnaühendustega. Alates 2019. a oleme korraldanud kogukondlikke ettevõtmisi linnalähedaste loodusala (nt Kopranõmme loodusala) kaitseks ja neis osalenud. Selleks oleme osalenud kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu ja arengukava muutmissetpanekute esitamisel, iga-aastaste talgute korraldamisel, õpperaja kavandamisel ning teavitustmaterjalide koostamisel (viidad looduses koos kohaliku kooli ja kogukonnaga, veebilehe <https://kopranõmme.ee> väljatöötamine ja haldus). Meie keskkonnahariduse õppeprogrammide hulgas koolidele on programmid „Linnalähedane loodus”, „Mets ja meie vastutus” jt, mis keskenduvad loodushoiule linnalähedases looduses.

Nõustame korteriühistuid, kuidas koostada varjumisplaani, kohandada kortermaja või muu suurhoone kelder varjumiskohaks ja parendada kiisivalmidust (<https://varjumisplaanid.ee>). Samuti pakume ettevõtetele tuge äritegevuse kriisikindlamaks muutmisel (<https://kriisikindel.ee>).

Nr 12. Vastutustundlik tarbimine ja tootmine

Rakendame oma igapäevategevustes ja õppeprogrammides säästva arengu ja kestlikkuse põhimõtteid. Näiteks on meie tegevusplaanis õppe- ja muude tegevusvahendite korduskasutus – kasutame vahendeid maksimaalselt, õpetame korduskasutust ja ringmajandust ka keskkonnahariduse õppeprogrammides (nt „Rohetehnoloogia ja keskkonnateadlikkus”) ning koostööpartneritele. Lasteaedadele ja kogukondadele oleme läbi viinud töötube, kus õpetatakse komposteerimist ning taaskasutatud või korduskasutatavatest materjalidest jõulupärgade tegemist. Viime oma korraldatud sündmused ja ettevõtmised läbi keskkonnahoidlikult, sh korduvkasutame õppematerjale ja töövahendeid, samuti kasutame korduskasutatavaid vahendeid ja nõusid, v.a siis, kui ohutuseeskirjad nõuavad teistsugust käitumist. Püüame oma tegevuses olla võimalikult paberivabad, st ei prindi materjale tarbetult välja.

SelgeSiht on Good Market võrgustiku liige (Good Market on mittetulunduslik digitaalne keskkond mõjuettevõtetele ja nende võrgustikele üle maailma).

Nr 13. Kliimameetmed

SelgeSiht OÜ osaleb kliimameetmete, kliimarisikide, kliimamuutustega kohanemise ja heitmete vähendamisega seotud uuringutes, nt Euroopa komisjoni rahastatav C-SINK projekt (2023–2027; <https://c-sinkproject.eu/>), mis käsitleb süsiniku sidumise tehnoloogiate analüüsi ja arendamist. Anname kogukondadele ja korteriühistutele soovitusim mis arvestavad kliimameetmeid ja kogukondade suutlikkust neid rakendada. Kliimateadlikkuse suurendamine on osa meie keskkonnaharidusprogrammidest ja huvihariduse/huvitegevuse õppeprogrammidest. Selgitame kliimamuutuse mõjusid kohalikule kogukonnale ning kirjeldame rakendatavaid lahendusi. Jälgime oma tegevuste jalajälge ja analüüsime selle vähendamise võimalusi.

Nr 15. Elurikkus ja maismaa

SelgeSiht OÜ panustab elurikkuse hoidmisse läbi loodushariduse, välitegevuste ja teaduspõhiste käsitluste: tutvustame ökosüsteemide toimimist, elupaikade väärtust ning inimtegevuse mõju oma keskkonnahariduslikes õppeprogrammides, konsultatsioonidel, õuesõppetegevustes ning arendusprojektides (<https://keskkonnaharidus.ee/et/keskused/selgesiht-keskkonnahariduskeskus>). Võimalusel seome õppetegevused kohalike elurikkuse teemadega (nt liigirikkus, elupaikade seisund, looduskaitselikud praktikad) ja kaasame kogukondi vaatlus- või seiretegevustesse (korraldame loodusvaatluste maratoni raames alates 2020. aastast igal aastal juhendatud avalikke retki ja osaleme ühe vaatlusala kaardistamisel koos vastava valdkonna ekspertide kaasamisega). Järgime looduses tegutsemise häid tavasid looduskeskkonna minimaalseks häirimiseks kaasates pädevaid juhendajaid ja järgides kaitsealade reegleid. Viime oma õppeprogrammid Viljandimaal ja Lääne-Virumaal läbi PEFC-sertifitseeritud erametsas (<https://uuealle.ee>, <https://sitika.ee>), kus rakendatakse püsimeetanduse võtteid. Õppeprogrammides tutvustame ja propageerime vastutustundlikku looduskasutust ja loodushoidlikku käitumist. Harjumaal tutvustame eelkõige linnalähedase looduse mitmekesisust ja inimese vastutust looduses, seda nii vahetult looduskeskkonnas kui ka veebis (<https://kopranõmme.ee>).

Nr 16. Rahu, õiguskaitse ja tugevad institutsioonid

SelgeSiht OÜ toetab turvalisi ja kaasavaid kogukondi ning tõhusaid ja usaldusväärseid institutsioone.

Oleme seisukohal, et kestvad lahendused sünnivad koostöös. SelgeSiht OÜ loob ja hoiab koostööd KOV-ide, kogukondade, koolide, vabaühenduste ja ekspertidega. Toetame kogukondade sisulist osalemist: kaasame neid vajaduste kaardistamisse, töötubadesse ja piloteerimisse, et lahendused oleksid päriselus kasutatavad ja omaks võetud. Pöörame tähelepanu haavatavamatele rühmadele (nt lastega pered, eakad,

erivajadustega inimesed, keelebarjääriga elanikud), sest valmisolek ja ohutus ei sõltu ainult ressursside olemasolust. Arvestame, et konfliktid ja kriisid suurendavad valeinfo levimise, hirmu tekkimise ja vastandumise riski. SelgeSiht OÜ kasutab riskikommunikatsioonis kontrollitud allikaid, selget keelt ja praktilisi soovitusi.

Ühiskonna turvalisuse edendamisel keskendub SelgeSiht OÜ praktilistele lahendustele, uuringutele ja konsultatsioonidele ühiskondliku ja kogukondliku vastupanuvõime, turvalisuse ja jätkusuutlikkuse valdkonnas. Keskendume ühiskonna ja teenusepakkujate toetamisele ja nõustamisele ning erinevate sidusrühmade (avalik sektor, kogukonnad, ettevõtted) kokkuviiamisele, et suurendada võrgustike sünergiat ja teadmuse levikut.

SelgeSiht OÜ pakub sidusrühmadele (kogukonnad, kohalikud omavalitsused, avalik sektor, ettevõtted) riski- ja ohuanalüüse ning sellekohaseid trendianalüüse, mis võimaldavad teha teadlikumaid otsuseid. Samuti koondame vastavalt vajadusele kokku erinevate sidusrühmade vajadused arendustegevuste ja lahenduste järele. Arendame ja rakendame kogukondliku turvalisuse ja kriisivalmiduse lahendusi, mis vähendavad inimeste hirmu ja ebakindlust kriiside, katkestuste ja ohuolukordade korral. Nõustame hoonete omanikke ja kogukondi (sh korteriühistuid) kriisideks valmistumise teemal: riskide kaardistamine, rollijaotus, käitumisjuhised, harjutused ning praktilised varjumis- ja evakuaatsioonilahendused.

Koostame analüüse ja juhiseid nii, et soovitusel oleksid kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu nõuete ning hea halduse põhimõtetega (ohutus, elanikkonnakaitse, tööohutus, andmekaitse). Eristame kohustuslikke nõudeid ja häid praktikaid, et kliendid ja partnerid saaksid teha teadlikke, õiguspäraseid ja riskiteadlikke otsuseid. Toetame võrdset kohtlemist ja ligipääsetavust: kujundame juhendid ja koolitused selges keeles ning vajaduspõhiselt eri sihtrühmadele. Ühtlasi jälgime, et turvalisust suurendavad meetmed oleksid seaduslikud ega rikuks põhiõigusi. Andmete töötlemisel rakendame minimaalsuse, eesmärgipärasuse ja läbipaistvuse põhimõtteid, hindame privaatsuse ja mõjuga seotud riske ning rakendame proportsionaalseid meetmeid andmekaitse tagamiseks.

Oma töös kasutame selgeid juhtimis- ja kontrollipraktikaid: otsused on läbipaistvalt kokku lepitud, vajaduspõhiselt dokumenteeritud ning lepingud ja hanked on läbipaistvad. Ennetame huvide konflikte ja vajadusel taandume otsuste tegemisel, et vältida otsuste kallutatust ning säilitada partnerite usaldust. Kohtleme partnereid ja alltöövõtjaid ausalt ja selgete kriteeriumite, kokkulepitud väljundite ja tulemuslikkuse hindamise põhiselt võrreldavalt.

Nr 17. Üleilmne koostöö eesmärkide saavutamiseks

Osaleme Euroopa teadus- ja innovatsiooniprojektides, tuues Eestisse uusi teadmisi ja kogemusi; teeme koostööd Eestis, et kogemusi vahetada ja saadud teadmisi rakendada. Näiteks osaleme Euroopa Liidu rahastatavas rahvusvahelises projektis C-SINK (<https://c-sinkproject.eu/>). Samuti kuulume erinevatesse võrgustikesse, nt Baltic Sea Impact Network (<https://reachforchange.org/programs/ecosystem-development/baltic-sea-impact-network/>) ja CrowdHelix (<https://crowdhelix.com/platform>). Oleme Euroopa küberkuritegevuse vastase tehnoloogia arendamise ühenduse EACTDA liige (<https://www.eactda.eu/>). Samuti osaleme Euroopa Liidu jt projektitaotlustes. Oleme kujundanud ja täiendame oma rahvusvahelist akadeemilist ja valdkonnaekspertide ning praktikute võrgustikku eesmärgiga olla teadmishuub, mis ühendab erinevate sihtgruppide teadmist SelgeSiht OÜ tegevusvaldkonnas (kogukondade ja keskkonna kestlikkus, turvalisus ja kerksus). Edendame turvalisuse ja kerksuse innovatsioonivõrgustikku CESERE Security and Resilience Innovation Hub (<https://srihub.eu>) ja kogukondade koostöövõrgustikku Community Engagement and Empowerment Hub (<https://selgesiht.eu/community-engagement-and-empowerment-hub/>) ning Teeme koostööd omavalitsuste, koolide, vabaühenduste ja ettevõtetega, et rahvusvahelist kogemust praktikas rakendada nii Eestis kui teistes riikides koolituste, ühisprojektide, juhendite ja testimise kaudu.

Eelnimetatud kestliku arengu eesmärkide saavutamise olulisus on kirjeldatud ka meie kodulehel <https://selgesiht.ee>.

3. Keskkonna- ja kliimamõju

Meie ärimudel on üles ehitatud keskkonnaprobleemide lahendamise eesmärgil ning kõik meie tooted ja teenused on loodud ja/või arendatud selleks, et lahendada keskkonnaprobleeme. Töötame välja ja viime läbi keskkonnahariduse õppeprogramme koolidele, pakume konsultatsioone ja seminare ettevõtetele ja organisatsioonidele ning keskkonnateadlikkuse alaseid seminare kogukondadele. Viime läbi kogukonna ja keskkonna kestlikkust ja turvalisust puudutavaid uuringuid ning osaleme vastavates projektides. Samuti osaleme selle valdkonna koostöövõrgustikes nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

Meie läbiviidavad uuringud ja koostööprojektid keskenduvad keskkonnateadlikkuse, kestlikkuse, süsiniku sidumise tehnoloogiate ja keskkonnajalajälje teemadele (<https://selgesiht.ee/uurimis-ja-arendustegevus/>).

Meie keskkonnaharidusprogrammid keskenduvad rohetehnoloogiatele, kodukoha loodusele ja kestlikule arengule (<https://keskkonnaharidus.ee/et/keskused/selgesiht>). Viime läbi ka LTT huviringi looduse ja rohetehnoloogiate teemal Harjumaal (Huvikool SelgeSiht, õppeasutuse EHISe ID: 2013915, õppekava kood: 247062, õppekava nimetus: loodus ja rohetehnoloogiad). 2022.–2023. a töötasime välja ja 2023./2024. õppeaastal viisime läbi põhikooli II ja III astmele mõeldud keskkonnateadlikkuse ja rohetehnoloogiate õppeprogrammi „RoheTeh” (<https://selgesiht.ee/roheteh/>). Programmist võttis osa üle 800 õpilase. Igal õppeaastal viime läbi keskmiselt 30–40 keskkonnahariduslikku õppeprogrammi, milles osaleb ligikaudu 600–800 õpilast.

Hindame oma ettevõtte ning selle toodete ja teenuste kliima- ja keskkonnamõju. Meil on seatud konkreetsed eesmärgid negatiivse kliima- ja keskkonnamõju vähendamiseks, mida ka igapäevaselt rakendame.

1. Rakendame oma igapäevategevustes ja õppeprogrammides säästva arengu ja kestlikkuse põhimõtteid.
2. Kasutame õppe- jm tegevusvahendeid korduvalt ja maksimaalselt.
3. Õpetame kliimamõjusid ja nende tagajärgi, kestlikkust, korduskasutust ja ringmajandust ka keskkonnahariduse õppeprogrammides (nt „Rohetehnoloogia ja keskkonnateadlikkus”, „Vesi” jt) ning oma koostööpartneritele, viime lasteaedadele ja kogukondadele läbi komposteerimise teemalisi töötube.
4. Sündmused ja ettevõtmised viime läbi keskkonnahoidlikult, sh taaskasutame õppematerjale ja vahendeid ning kasutame korduskasutatavaid vahendeid ja nõusid, v.a siis, kui ohutuseeskirjad nõuavad teistsugust käitumist.
5. Püüame oma tegevuses olla võimalikult paberivabad, st ei prindi materjale tarbetult välja.

Järgime põhimõtet, et meie negatiivne kliima- ja keskkonnamõju peab olema võimalikult väike. Meil on olemas negatiivse keskkonnamõju vähendamise tegevuskava, mis sisaldab ka vastavaid indikaatoreid.

Oleme oma KHG emissioonidest tulenevat mõju kliimale hinnanud osaliselt. Samuti oleme analüüsinud olemasolevaid KHG mudeleid. Alates 2020. a oleme ka ise osalenud organisatsiooni KHG jalajälje arvutamise mudeli väljatöötamises. Analüüsime ja hindame oma kliima- ja keskkonnamõjusid kontori töökorralduse ja õppeprogrammide läbiviimise vaates (elektrienergia, kütus, vesi). Oma jalajälje terviklik välja arvutamine on hetkel töös.

4. Väärtusahel

SelgeSiht OÜ on kaardistanud ettevõtte väärtusahela. Meil on tarnijatele seatud konkreetsed põhimõtted, millest eeldame, et nad kinni peavad. Kuigi me ei ole tarnijate valikul võtnud aluseks nt ISO 14001 või EMAS-i, oleme siiski jälginud, et tarnijate tegevus ja väärtushinnangud oleksid kooskõlas meie omadega, seda ennekõike keskkonna valdkonnas. Jälgime meile kättesaadava teabe abil seda, et meie tarnijad järgiksid oma tegevuses kestlikkuse ja vastutustundlikkuse põhimõtteid.

5. Elurikkus ja ökosüsteemid

SelgeSiht OÜ käsitleb elurikkust ja ökosüsteeme kui elukeskkonna kvaliteedi üht kriitilist osa. Oleme seisukohal, et ökosüsteemide seisund mõjutab otseselt inimeste heaolu, kogukondade toimetulekut, kohaliku elukeskkonna kvaliteeti ning loodusega seotud riske (nt tormikahjud, üleujutused, kuumalained) ja nende maandamise tulemuslikkust. Meie organisatsiooni mõju elurikkusele seisneb eelkõige teaduspõhises praktilises töös, mis aitab inimestel, kogukondadel ja omavalitsustel teha loodust arvestavaid keskkonnateadlikke valikuid. Juhime oma mõju elurikkusele eelkõige keskkonnahariduse ja õuesõppe, kogukondlike rohealade ja linnalähedaste loodusväärtuste hoidmise, kohalikesse planeerimis- ja arendusprotsessidesse sisulise panustamise ning loodushäiringute ja võõrliikide levimise riskide ennetamise kaudu.

Selgesiht OÜ tegevusmudel elurikkuse ja ökosüsteemide suunal põhineb mõjuloogikal: teadmised – kogemus looduses – käitumismuster – praktilised otsused ja tegevused. Õppeprogrammide läbiviimisel ja nõustamisel viime õpilased ja kogukonnad olukorda, kus nad saavad paremini mõista ökosüsteemide seoseid ning seeläbi ka loodushoidlike valikute põhjendatust ja toimemehhanisme.

SelgeSiht keskkonnahariduskeskus viib metsateemalisi keskkonnaharidusprogramme läbi PEFC-sertifitseeritud erametsades Viljandimaal ja Lääne-Virumaal (<https://uuealle.ee> ja <https://sitika.ee>), kus rakendatakse püsimeetsanduse võtteid ning demonstreeritakse vastutustundlikku metsakasutust, mis võtab arvesse elupaikade mitmekesisust ja ökosüsteemi toimimist. Harjumaal tutvustame eelkõige linnalähedase looduse mitmekesisust ja inimese vastutust looduses, seda nii vahetult looduskeskkonnas kui ka veebis (<https://kopranõmme.ee>). Selline õpikeskkond võimaldab näidata metsas elurikkuse hoidmise „tööriistakasti” päriselus: struktuuriline mitmekesisus, metsauuenduse ja raiete ajastuse mõju, elupaikade sidusus, veerežiim ja servaalad, inimese roll metsa kui ökosüsteemi kujundamisel. Näitame metsa kui teenuste võrgustikku (elupaigad, süsiniku sidumine, veerežiimi stabiliseerimine, puhvrifunktsioonid, rekreatsioon). Sertifitseeritud ja püsimeetsanduslike võtetega majandatava metsa keskkond aitab meil näitlikumalt käsitleda loodushoidliku majandamisega seotud teemasid ning nende seoseid ühiskonna turvalisuse, majanduse ja keskkonnanahoiu teemadega.

SelgeSiht OÜ jaoks on tähtsad kogukondadele olulised avalikud rohealad ja linnalähedased loodusala, kus elurikkuse seisund sõltub tihti väikestest, kuid järjepidevatest otsustest – milline on hooldusrežiim, külastuskoormuse suunamine, elupaikade sidusus, veesüsteemide kaitse, häiringu vähendamine pesitsusajal ning invasiivsete võõrliikide varajane avastamine. Tutvustame Harjumaal eelkõige linnalähedase looduse mitmekesisust ja inimese vastutust, sh Kopranõmme loodusala kaudu ning veebipõhiste teavitustahenduste abil (<https://kopranõmme.ee>). Meie keskkonnaharidusprogrammid, nagu „Linnalähedane loodus” ning „Mets ja meie vastutus”, on loodud nii, et osalejad õpiksid nägema elurikkust oma koduümbruses. Kopranõmme suund on meile strateegiliselt oluline, sest see koondab kokku mitu elurikkuse juhtimise komponenti: kogukonna kaasamine, praktilised tööd, teavitamine ja ruumiline planeerimine. Oleme alates 2019. a korraldanud linnalähedase looduse (sh Kopranõmme) kaitseks kogukondlikke tegevusi või sellistes tegevustes osalenud: iga-aastased talgud, õpperaja kavandamine ja arendamine, viitade ja teavitusmaterjalide koostamine koos kogukonna ja kooliga ning <https://kopranõmme.ee> veebilahenduse arendamine ja haldus. Lisaks oleme toetanud loodusala visioonidokumendi koostamist ning loodusraja tähistamist, et seda loodusala kogukondadele paremini tutvustada. Kopranõmme puhul on oluline ka avaliku sektori otsuste mõjutamine elurikkuse vaates. Oleme panustanud kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu ja arengukava protsessidesse, esitades muudatusettepanekuid, mis aitavad hoida rohealade funktsionaalsust ja loodusväärtuste sidusust.

Elurikkuse hoidmise üks praktilisemaid võtteid on märkamisvõime suurendamine: nii liikide tundmine kui ka varajase häiresignaali andmine (nt uued invasiivsed võõrliigid, elupaiga kuivamine, reostusjäljed, pesitsuspaikade häiring). SelgeSiht OÜ on osalenud loodusvaatluste maratoni tegevustes alates 2022. a. 2024. a viis Huvikool SelgeSiht läbi loodusvaatluste minimaratoni ühel vaatlusalal. Loodusvaatluste maraton loob andmepõhise arusaama kohalikust liigirikkusest ja muutustest ning suurendab kogukonna teadlikkust ja looduskapitali. Kokku on loodusvaatluste maratoni ajal ühel vaatlusalal registreeritud u 300 taime- ja loomaliiki. See on vaid osa esindatud liikide koguarvust, sest loodusvaatlused toimuvad juunikuu

teisel nädalavahetusel, aga mitmed taimed ja seemned on leitavad muudel aegadel (juulis, augustis või sügisel). Seega on Kopranõmme liikide koguarv tegelikult märgatavalt suurem.

Võõrliigid (sh invasiivsed liigid) on elurikkuse ja ökosüsteemide seisundi seisukohalt eraldi riskiklass, sest nende mõju võib olla kiire, kulukas ja pöördumatu. SelgeSiht OÜ lähtub põhimõttest, et ei tohi suurendada võõrliikide leviku riski oma tegevuste kaudu ning tuleb suurendada sihtrühmade praktilist võimekust võõrliike märgata ja nende levikut vähendada.

Linnalähedastel rohealadel on SelgeSiht OÜ korraldanud aastatel 2019–2025 üle 90 õppeprogrammi või loodusretke, milles on osalenud üle 1200 inimese. PEFC-sertifitseeritud metsades Viljandimaal ja Lääne-Virumaal on läbi viidud u 35 õppeprogrammi, milles on osalenud ligikaudu 500 õpilast. Lisaks oleme õppeprogramme ja -retki läbi viinud ka mujal (Paunküla mägede õpperajad, Kakerdaja raba, Viru raba, Raplamaa, Harku mets jt).

SelgeSiht OÜ edasises tegevuses elurikkuse ja ökosüsteemide suunal on kaks strateegilist eesmärki.

1. Elurikkuse märkamine: edendada metsateemalisi ja linnalähedase loodusega tutvumise programme nii, et iga programm sisaldaks lisaks aktiivõppele ja praktilisele tegevusele täiendavalt ka ühte ülesannet või õpikomponenti, mis käsitleks elurikkuse märkamist looduses ja selle seostamist ökosüsteemidega laiemalt.
2. Kopranõmme kui mudelala: hoida ja arendada Kopranõmme suunda järjepideva kogukonnahoiu näitena, kus talgud, õpperada, teavitused ja planeerimisprotsessides osalemine ning teiste kogukonnaseltsidega koos töötamine moodustavad ühe terviku.

6. Ressursikasutus, jäätmed ja ringmajandus

SelgeSiht OÜ lähtub oma tegevuses põhimõttest, et ressursse tuleb kasutada tõhusalt, jäätmeid tuleb tekitada võimalikult vähe ja materjale tuleb hoida ringluses võimalikult kaua. Hoiame oma keskkonnajalajälje võimalikult väikseks. Kasutame säästlikult nii oma tegevuseks vajalikke materjale, energiat kui ka vett. Eelistame taastuvaid, ringlussevõetud ja vastutustundlikest allikatest pärinevaid materjale. Arvestame töövahendeid soetades nende parandatavust, vastupidavust ja taaskasutusvõimalusi. Planeerime üritusi, koolitusi ja välitegevusi nii, et jäätmeid tekiks võimalikult vähe, ning eelistame korduskasutatavaid lahendusi.

Rakendame ringmajanduse põhimõtteid oma igapäevategevuses, projektides ja hariduslikes programmides. Püüame olla eeskujuks nii partneritele, hariduslikes programmides osalejatele kui ka laiemale kogukonnale ning suurendada teadlikkust ringmajanduse praktilisest väärtusest. Teeme koostööd koolide, kohalike omavalitsuste, kogukondade ja teiste organisatsioonidega, et toetada ringmajanduse põhimõtete laiemat rakendamist. Osaleme ka Kestliku Ettevõtluse Liidu ringmajanduse töörühmas. Samuti oleme osalenud Nordic Circular Hotspoti ning Baltic Circular Hotspoti kohtumistel.

Meile on oluline jäätmetekke ennetamine: väldime tarbetuid oste, praktiseerime toodete korduskasutust ja ringlussevõttu. Tagame, et tekkivad jäätmed on liigiti kogutud ja käideldud vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning parimatele praktikatele. Ohtlike jäätmete puhul rakendame rangemaid kontrollimeetmeid, et vähendada riske inimeste tervisele ja keskkonnale. Projektide ja uuringute elluviimisel eelistame digilahendusi, et vähendada paberi- ja materjalikulu, ning planeerime tegevusi viisil, mis minimeerib tarbetut ressursikasutust. Keskkonnaharidusprogrammide, seminaride, metsamatkade ja praktiliste loodustegevuste läbiviimisel kasutame korduskasutatavaid, vastupidavaid ja võimalusel ringlussevõetud materjale. Õppevahendite ja inventari valikul lähtume nende pikaajalisusest, parandatavusest ja mitmekordsest kasutusvõimalusest erinevates programmides ja sihtrühmades. Lisaks omaenda tegevustele integreerime ressursitõhususe ja ringmajanduse teemad teadlikult õppe- ja huviharidusprogrammidesse, aidates osalejatel mõista loodusressursside piiratust ning vastutustundliku tarbimise olulisust.

Jälgime ringmajandusega seotud arenguid, regulatsioone ja parimaid praktikaid ning integreerime need oma strateegilistesse ja operatiivsetesse otsustesse. Seame mõõdetavad eesmärgid ressursside kasutusele ja jäätmete vähendamisele ning hindame regulaarselt oma edusamme nende saavutamisel.

7. Inimõiguste ja töötajate õiguste järgimine

SelgeSiht arvestab, et inimõiguste ja töötajate õiguste austamine on organisatsiooni juhtimise, teenuste osutamise ja partnerlussuhete lahutamatu osa. See hõlmab nii töötajate, lepinguliste koostööpartnerite, teenuseosutajate kui ka muude mõjutatud osapoolte õigusi. Juhtimises keskendume võimalike kõrvalekallete ja kahju ennetamisele, tuvastamisele ja leevendamisele ning vajadusel heastamisele.

SelgeSiht kohustub tagama võrdset kohtlemist, inimväärset tööd, ohutut töökeskkonda ja kõiki töötajaid austavat töökultuuri. Me ei kasuta ega aktsepteeri sunniviisilist tööd, lapstööjõu kasutamist, diskrimineerimist, ahistamist ega töötajate õiguse piiramist, sealhulgas töötajate õigust ennast esindada või osaleda kollektiivses dialoogis. Me ei aktsepteeri palgaebavõrdsust võrdväärse töö eest, ebakohast töötasu ega töökorralduse sobimatust töötaja füüsiliste ja vaimsete võimetega.

Peame oluliseks, et tasustamine on töötajatele selge, põhjendatud, vastavuses kokkulepitud tingimustega, õigeaegne ja kooskõlas töö tegelikuga mahuga. Võrreldava töö eest makstakse võrdset tasu ning tasustamise alused on arusaadavad ja kontrollitavad. Tööaja korralduses lähtume seadustest, tööohutusest ja töötaja eelistustest.

Väliste partnerite ja alltöövõtjate kasutamisel rakendab SelgeSiht kättesaadava ja asjakohase teabe piires samu põhimõtteid, mida oma põhitegevuses. Eeldame koostööpartnerite valikul samade põhimõtete täitmist nende poolt.

SelgeSiht kogub ja jälgib teavet peamiste riskide, kaebuste, rikkumiste ja parandusmeetmete kohta ning uuendab oma praktikaid vastavalt saadud kogemusele. Töötajatel on võimalus jagada muresid turvaliselt ja kättesaadavalt.

Indikaatorid

1. Õigeaegselt makstud tasude osakaal (%). Mõõdetakse, mitu % töötasudest ja lepingulistest tasudest maksti kokkulepitud tähtajaks (juhtumite arv).
2. Põhjendamata tasustamiserinevuste juhtude arv. Mõõdetakse tuvastatud juhtumeid, kus võrreldava töö eest maksti põhjendamatu erinevat palka.
3. Nende töötajate/kaastöötajate osakaal, kelle tasu vastab vähemalt organisatsiooni kehtestatud miinimumtaseme põhimõttele (%). Sellega seotakse OECD ootus, et töötasu ei jääks alla töötaja ja tema pere põhivajadusi katvat taset.
4. Keskmine ületundide arv töötaja kohta kuus. See on väga oluline töötaja reguleerimise ja ülekoormuse ennetamise jälgimiseks.
5. Kaebuste arv ja keskmine kaebuste lahendamise aeg (päevades).
6. Kaebuste lahendusega rahul olnud pöördujate osakaal (%).

8. Oma töötajad

SelgeSiht OÜ peab oma töötajaid kestliku arengu kesksedeks kandjateks. Õiglasel, turvalisel ja kaasaval töötingimusel on eelduseks nii organisatsiooni sisemisele kerksusele ja jätkusuutlikkusele kui ka usaldusväärsele mõjule kogukondades ja ühiskonnas.

SelgeSiht OÜ tagab oma töötajatele turvalised, tervist hoidvad ja seadustele vastavad töötingimused. Kaugtöö korral antakse vastavad juhised ja soovitusel töökeskkonna kujundamiseks. Töökeskkonda kujundatakse viisil, mis arvestab töötajate füüsilise ja vaimse heaoluga ning toetab töö- ja eraelu tasakaalu.

Ettevõttes rakendatakse paindlikke töökorralduse lahendusi (nt tööaja ja töökoha paindlikkus), arvestades töötajate rollide ja organisatsiooni võimalustega. Läbipõlemise ennetamine, töökoormuse mõistlik jaotus ning psühhosotsiaalne turvalisus on juhtimises teadlikult käsitletavat teemad.

Et vähendada töötajate füüsilist ja vaimset tervist ning ohutust ohustavate tegurite esinemist, on SelgeSiht OÜ-l olemas kehtiv ja Tööinspeksioonile esitatud töökeskkonna riskianalüüs, kaugtöö juhised ja töökorralduse reeglid. Nimetatud dokumentides kirjeldatakse muuhulgas ohte töötaja tervisele ja nende võimalikke maandamismeetmeid. Ettevõtte enda peamised riskivaldkonnad ja nende võimalikud maandamismeetmed on välja toodud SelgeSiht OÜ toimepidevuse riskianalüüsis.

SelgeSiht OÜ toetab oma töötajate professionaalset ning isiklikku arengut. Ettevõtte pakub oma töötajatele elukestva õppe võimalusi. Töötajatel on võimalus osaleda erinevatel teemakohastel koolitustel. Kuna kuulume mitmetesse erialaliitudesse, saame erinevaid koolituspakkumisi, sh tasuta koolituspakkumisi, mida edastame ka oma töötajatele.

SelgeSiht OÜ järgib võrdse kohtlemise põhimõtet kõigis töösuhetes, sh värbamisel, tasustamisel, töökorralduses, arenguvõimaluste pakkumisel ja töölepingu lõpetamisel.

Diskrimineerimine mis tahes alusel ei ole lubatud. Kõiki töötajaid koheldakse lugupidavalt ning nende õigust väärkale kohtlemisele kaitstakse.

SelgeSiht OÜ ei vali töötajaid soo põhjal, vaid vastavalt ettevõtte vajadusele ja töötajate pädevusele. Meil on mõlemast soost ja erinevas vanuses töötajaid, välja on töötatud soolise võrdõiguslikkuse kava (Gender Equality Plan). Meil on kinnitatud põhimõtted töötajate võrdseks tasustamiseks.

SelgeSiht OÜ väärtustab mitmekesist meeskonda, pidades seda innovatsiooni, õppimise ja ühiskondliku mõju tugevdamise allikaks. Töökeskkonda kujundatakse kaasavana, toetades erineva tausta, kogemuse ja vajadustega inimeste osalemist, lähtudes nii professionaalsusest kui järelkasvu arendamise eesmärkidest. Vajadusel rakendatakse mõistlikke kohandusi, et tagada ligipääsetavus ja võrdne panustamisvõimalus.

Ettevõtte austab töötajate põhiõigusi vastavalt kehtivale tööõigusele ja rahvusvahelistele tööstandarditele. Tagatud on:

- õiglane ja läbipaistev tasustamine vastavalt rollile ja vastutusele,
- selged töölepingud ja -kokkulepped,
- õigus saada teavet töötingimuste ja organisatsiooni otsuste kohta,
- võimalus anda tagasisidet (<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/tootaja-tagasiside>) ja osaleda töökorraldust puudutavates aruteludes.

SelgeSiht OÜ monitoorib tööjõuvalavust ettevõttes. Kuigi valdavalt on töötajad palgatud projektipõhiselt (nii töö- kui käsunduslepinguga), uurime siiski töötajate rahulolu ja huvi tegeleda võimalike jätkuprojektidega ja pikemaajaliselt.

SelgeSiht OÜ juhtkond vastutab selle eest, et töötajatega seotud kestlikkuse põhimõtted oleksid rakendatud, jälgitavad ja regulaarselt hinnatud. Töötajate tagasisidet kasutatakse töötingimuste ja juhtimispraktikate pidevaks parendamiseks.

9. Sotsiaalne mõju ja mõjutatud kogukonnad

Mõjutatud kogukondade käsitlemine lähtub põhimõttest, et SelgeSiht OÜ tekitab mõju eeskätt teadmiste, oskuste, koostööpraktikate ja kohaliku valmisoleku kaudu – st mõju avaldub inimeste käitumisvalikutes, kogukondade organiseerumise võimes ning omavalitsuste ja partnerite võimekuses kujundada turvalisemat ja loodust hoidvat elukeskkonda.

SelgeSiht OÜ-d mõjutavad ja SelgeSiht OÜ mõjutab eelkõige järgmisi kogukondi ja sihtrühmi.

1. Kohalikud kogukonnad ja elanikud Harjumaal, kus anname keskkonnaharidust ja viime läbi kogukondliku valmisoleku tegevusi.

2. Korterelamute elanikud ja korteriühistud, keda toetame kriisivalmiduse ja varjumislahenduste praktilisel parendamisel ning hoonetes turvalisuse korraldamisel.
3. Lapsed ja noored (alates 4. eluaastast) ning nende pered. Nende puhul avaldub mõju nii teadmiste ja hoiakute kujunemises kui ka oskuste arendamises läbi keskkonnahariduslike programmide ja huvihariduse.
4. Haridusasutused (üldhariduskoolid, lasteaiad) ja haridusvõrgustikud, kelle kaudu jõuab mõju skaleeritult uute sihtrühmadeni (klassid, õpperühmad, õpetajate koostöö).
5. Kohalikud omavalitsused ja avalik sektor, kellel on kogukondliku turvalisuse ja elukeskkonna kujundamisel võtmeroll ning kellele pakume analüüse, koolitusi, riskikommunikatsiooni tuge ja praktilisi juhiseid.

Geograafiliselt jaotuvad SelgeSiht OÜ tegevused ja mõju ka regionaalse ebavõrdsuse vähendamise loogikast lähtuvalt: lisaks Harjumaale viime programme läbi ka Viljandimaal ja Lääne-Virumaal ning oleme teinud koostööd erinevate maakondade väikekoolidega.

SelgeSiht OÜ on sidusrühmad selgelt struktureerinud kolme põhisuuna järgi (CESERE, SelgeSiht keskkonnahariduskeskus, Huvikool SelgeSiht).

1. CESERE (teadus- ja arendustegevus, turvalisus ja kerksus kogukondades) peamised sidusrühmad: kogukonnaseltsid, kohalikud omavalitsused, avalik sektor, teadus- ja arendusasutused, Eesti sisesed ja rahvusvahelised koostöövõrgustikud.
2. SelgeSiht keskkonnahariduskeskuse (keskkonnateadlikkus ja loodusharidus) peamised sidusrühmad: üldhariduskoolid, vabäühendused, erialaseltsid.
3. Huvikool SelgeSiht (huviharidus ja noorsootöö) peamised sidusrühmad: koolid ja lasteaiad, kohalikud omavalitsused, lapsevanemad, kogukonnad ja kogukonnaseltsid.

Aitame muuta keskkonnaharidust kõigile kättesaadavaks. Kõik meie programmid ja teenused on kas sobivad või kohandatavad erivajadustega inimestele, sh õpilastele. Meie kogukonna turvalisuse uuringud käsitlevad muuhulgas ka erivajadustega inimeste toimetulekut kriisiolukordades ja selle põhjal sobivate lahenduste leidmist (<https://selgesiht.ee/uurimis-ja-arendustegevus/>).

Sotsiaalse mõju seisukohalt peame oluliseks, et programmid oleksid sobivad eri sihtrühmadele (vanus, keeleoskus, digipädevus, erivajadused). Oleme läbi viinud õppeprogramme ka erivajadustega õpilastele ning rakendame kaasava disaini põhimõtteid (selge kommunikatsioon, ligipääsetav vormistus, erinevad õppemeetodid). Huviharidust pakume alates 4. eluaastast. Huvikooli tegevus mõjutab kogukondi pikaajaliselt, meid on toetanud Haridus- ja Teadusministeerium, Keskkonnainvesteeringute Keskus, Maardu linn, Viimsi vald ning Eesti Teadushuvihariduse Liit.

Eluaseme- ja elukeskkonnaga seotud mõju tekib SelgeSiht OÜ-l eelkõige korterelamute ja kogukondade kriisivalmiduse teemade kaudu. Alates 2023. aastast oleme teinud kogukondade kriisivalmiduse uuringuid ning 2025. aastal kaaskorraldame praktilise koolitusseeria kogukonnale. Alates 2025. a koostame korteriühistutele varjumisplaane ja nõustame kriisivalmiduse teemal, sh kuidas kohandada varjumiskohti kortermajade keldrites või muudes suurhoonetes.

Kogukondade vaatest on meie mõju „rakenduslik“: parem valmisolek vähendab kriisiolukorras ebakindlust ja hirmu, parandab rollijaotust ja koostööd ning võimaldab hoonetes ja kogukondades teha realistlikke otsuseid (nt käitumisjuhised, harjutused, varjumis- ja evakuatsioonilahendused). Jälgime metoodiliselt, et turvalisust suurendavad meetmed oleksid seaduslikud, kooskõlas hea halduse põhimõtetega ega riivaks põhiõigusi; eristame selgelt kohustuslikke nõudeid ja häid praktikaid, et kliendid saaksid teha põhjendatud ja õiguspäraseid valikuid.

Kuigi me ei raja taristuid ega halda elutähtsaid teenuseid, avaldame kaudset mõju ka sanitaartingimustele: kriisivalmiduse töö (riskide kaardistamine, juhised, harjutused) käsitleb tüüpiliselt katkestusi elutähtsates teenustes (nt vesi, elekter, side) ning aitab kogukondadel ja hoonetel planeerida minimaalseid toimetuleku- ja ohutusmeetmeid.

Keskkonnahariduse ja huvihariduse kaudu mõjutab SelgeSiht OÜ otseselt hariduse kättesaadavust ja keskkonnateadlikkuse taset. Oleme keskkonnahariduslikke õppeprogramme koolidele läbi viinud alates 2019. a ning mitmed koolid on tellinud programme korduvalt. Keskmiselt viime aastas läbi 30–50 õppeprogrammi ning 2024.–2025. a viisime keskkonnateadlikkust ja rohetehnoloogiat käsitleva õppeprogrammi „RoheTeh“ eraldi projektina läbi 65 klassile ja kokku üle 800 õpilasele.

SelgeSiht OÜ mõjutab kohaliku identiteedi ja kogukonna sidususe kujunemist kodukoha looduse tundmise ja kogukondlike tegevuste kaudu. Oleme teinud koostööd kogukonnaseltsidega Ida-Harjumaal, toetanud keskkonnateadlikkusega seotud ettevõtmisi, korraldanud tasuta loodusretki ning keskkonnateadlikkust suurendavaid sündmusi ja koolitusi. Näiteks on SelgeSiht OÜ toetanud kogukonnale olulise loodusala visioonidokumendi koostamist ning loodusvaatluste ja uuringute läbiviimist (Kopranõmme visioonidokument, loodusraja tähistamine, talgud). Need tegevused seovad looduskaitse väärtuse kohaliku „oma koha“ tunnetusega ja vähendavad konflikte rohealade kasutuse üle, sest kogukond saab parema arusaama ala väärtusest ja sobivast kasutusest. Järgime üldpõhimõtet, et kohalikku ruumi käsitledes tuleb arvestada kogukonna ootusi ja kohalike tavasid ning rakendada läbipaistvat kaasamist, seda eriti avalike rohealade ja planeerimisprotsesside puhul.

SelgeSiht OÜ juhib kogukondade mõju süsteemselt läbi tagasiside ja partnerlussuhete. Kogume oma klientidelt tagasisidet veebipõhise tagasisideküsitluse kaudu (<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/tagasiside>) ja analüüsime saadud vastuseid. Küsime tagasisidet pärast koolitusi, õppeprogramme, seminare vm tegevusi.

Monitoorime keskkonnahariduse ja -teadlikkuse trende pikaajaliselt ning teeme koostööd keskkonnahariduse, looduskaitse ja kestlikku tegevust propageerivate koostöövõrgustike ja erialaliitudega ning kohalike omavalitsuste ja riigiasutustega. Kuna pakume keskkonnaharidust, siis mõjutame otseselt haridust ja selle kättesaadavust, samuti keskkonnateadlikkust ning loodetavasti ka koolituse läbinute edasisi valikuid.

SelgeSiht OÜ sotsiaalne mõju kujuneb nelja omavahel seotud tegevussuuna kaudu, mis ühendavad teadmusloome, hariduse, kogukondade võimestamise ja praktilise koostöö.

Teadus- ja arendustegevusega panustab SelgeSiht eelkõige kogukondade turvalisuse, kriisivalmiduse, ühiskondliku kerksuse ja kestlikkuse teemade teaduspõhisesse arendamisse. SelgeSiht on loonud turvalisuse ja kerksuse innovatsioonivõrgustiku (Security and Resilience Innovation Hub, SRIHub), mis ühendab erinevate riikide akadeemilise valdkonna institutsioone, avaliku sektori asutusi, kohalike omavalitsusi, kogukondi ja ettevõtteid. Sihtrühmad Eestis on kohalikud omavalitsused, korteriühistud, kogukonnaühendused, sisejulgeoleku ja päästevaldkonna eksperdid ning haridusasutused. Euroopa tasandil on sihtrühmadeks teadusasutused, avaliku sektori organisatsioonid, tehnoloogiaarendajad, võrgustikud ja rahvusvahelised projektikonsortsiumid. Sotsiaalne mõju avaldub eeskätt paremate teadmiste, koostöömudelite ja praktiliste lahenduste loomises, mis aitavad ühiskonnal kriisidele, ebakindlusele ja keerukatele muutustele paremini reageerida.

Keskkonnahariduslike õppeprogrammide kaudu aitab SelgeSiht suurendada laste, noorte, õpetajate ja kogukondade keskkonnateadlikkust ning siduda kokku loodushoiu, tehnoloogia ja igapäevase vastutustundliku käitumise. Mõju seisneb nii teadmiste edasikandmises kui ka selles, et toetatakse nende hoiakute ja oskuste kujunemist, kuidas märgata keskkonnamuutusi, mõista inimtegevuse mõju ning osaleda lahenduste otsimises. Keskkonnahariduslike õppeprogrammide läbiviimine tugedab pikaajalist sotsiaalset kapitali, sest teadlikumad noored ja kogukonnad on võimelisemad tegema kestlikke otsuseid nii kohaliku elukeskkonna kui ka laiemate ühiskondlike valikute tasandil.

Huvikooli SelgeSiht tegevuse mõju on vahetu, sest see loob lastele ja noortele järjepideva arengukeskkonna. Loodus-, tehnoloogia- ja täppisteaduste valdkonna huvikool toetab uurivat õppimist, loodus- ja tehnoloogiapädevusi, koostööoskust ning aktiivseks kodanikuks kujunemist. Sihtrühmaks on eelkõige lapsed, noored ja lapsevanemad, kuid ka koolid ja kohalikud omavalitsused, kelle jaoks on oluline kvaliteetse, väärtuspõhise ja tulevikku vaatava huvihariduse olemasolu.

Kogukondlike projektide ning SelgeSiht OÜ algatatud kogukondade kaasamise võrgustiku (Community Engagement and Empowerment Hub) kaudu loome sotsiaalset mõju osaluse, usalduse ja koostöö tugevdamisega. Eestis on see kohalike algatuste, kogukonnaseltside, elanike ja omavalitsuste ühendamine koostööprojektides ühiste eesmärkide nimel. Euroopas on fookus kogukondade, vabaühenduste, omavalitsuste ja innovatsioonipartnerite kaasamisel koostöö- ja arendusvõrgustikesse ning võimalikesse ühisprojektidesse. Sellega aitab SelgeSiht kujundada teadlikumaid, sidusamaid ja võimekamaid kogukondi. Unikaalse fookusena seome kogukondade puhul turvalisuse teemad keskkonnahoiu ja keskkonnateadlikkusega, kuna looduskeskkond on kogukonna elamisväärse elukeskkonna üks oluline komponent ning selle teadvustamine ja hoidmine toetab kogukonna pikaajalist terviklikku turvalisust.

Jälgime hoolikalt, et meie tegevusel ega toodetel ei oleks negatiivset sotsiaalset mõju. Negatiivse sotsiaalse mõju ennetamisel on SelgeSiht OÜ-l kaks praktilist kontrolljoont:

1. ohutus ja riskikommunikatsioon – kasutame kontrollitud allikaid ja selget keelt ning anname praktilisi soovitusi, arvestades, et kriisid suurendavad valeinfo ja vastandumise riski;
2. võrdne ligipääs ja kohandatavus – programmid ja juhendid on kas sobivad või kohandatavad erivajadustega inimestele ning vajadusel teeme mõistlikke kohandusi võrdseks osalemiseks.

SelgeSiht OÜ rahvusvahelised partnerid sidusrühmades on järgmised.

1. Akadeemilised institutsioonid ja mõttekojad Euroopa Liidus, mis on seotud kogukondade ja ühiskonna turvalisusega, kerksusega ning keskkonnaharidusega – ühine koostöö uuringutes, projektides ja sekkumismeetmetes eesmärgiga suurendada kerksuse ja kogukondade turvalisusega seotud teadmuse kogumist ja jagamist ning Eesti kogukondadele ja kohalikele omavalitsustele kogukondade kerksuse teemadel rahvusvahelise kogemuse ja paremate lahenduste pakkumist.
2. Mittetulundusühingud, kogukonnaseltsid, kogukondi võimestavad võrgustikud Euroopa Liidu liikmesriikides – ühine koostöö kogukondlikes projektides eesmärgiga arendada ja rakendada lahendusi, mis toetaksid kogukondade kaasamist Eestis.
3. Keskkonnahariduslikud võrgustikud ja keskkonnahariduskeskused Euroopas – ühine koostöö kogemuste vahetamiseks eesmärgiga leida sobivaid lahendusi keskkonnahariduse edendamiseks ning kogukondade ja keskkonnahariduskeskuste koostöö parendamiseks Eestis.

SelgeSiht OÜ ärimudel on üles ehitatud sotsiaalsete probleemide lahendamise eesmärgil ning teenused on disainitud nii, et need toetaksid kogukondade sotsiaalset kestlikkust, turvalisust ja keskkonnateadlikkust. Toetame kogukonnaprojekte nii rahaliselt kui mitterahaliselt ning meil on olemas strateegia ja fookuspunktid oma mõju suunamiseks. Teeme oma peamises tegevuspiirkonnas (Ida-Harjumaa) koostööd kogukonnaseltside ja kogukondadega. Toetame keskkonnateadlikkusega seotud ettevõtmiste läbiviimist. Korraldame tasuta loodusretki ja keskkonnateadlikkust suurendavaid üritusi-koolitusi, nt keskkonnateadlikkuse seminarid lasteaias ja kogukonnas. Oleme toetanud kogukonnale olulise loodusala visioonidokumendi koostamist ning loodusvaatluste ja uuringute läbiviimist.

Alljärgnevalt on loetletud meie tooted ja teenused ning probleemid, mille lahendamist need toetavad.

1. Kogukonna kriisivalmiduse uuringud: kogukonna kerksuse ja sotsiaalse kestlikkuse tagamiseks ka võimalikes kriisiolukordades.
2. Korterühistute nõustamine varjumiskohtade kohandamisel, kortermajadele varjumisplaani koostamine: kortermajade elanike kerksuse tagamiseks võimalikes kriisiolukordades.
3. Keskkonnahariduslike õppeprogrammide läbiviimine: keskkonnateadlikkuse suurendamine ja kestlikkuse edendamine, sh jätkusuutlike kogukondade arengu ja toimimise toetamine.
4. Looduse ja rohetehnoloogia teemalised huviringid: keskkonnateadlikkuse suurendamine ja kestlikkuse edendamine, sh jätkusuutlike kogukondade arengu ja toimimise toetamine.

10. Tarbijad ja lõppkasutajad

SelgeSiht OÜ peab oluliseks vastutustundlikku ja läbipaistvat suhet tarbijate ja lõppkasutajatega. Meie eesmärk on pakkuda tooteid ja teenuseid, mis on ohutud ja usaldusväärsed ning vastavad tarbijate ja lõppkasutajate ootustele, soodustades ühtlasi kestlikku tarbimist ning teadlike valikute tegemist.

Meie tooted ja teenused on valitud ja arendatud selliselt, et nad toetaksid kogukondade, elanike, organisatsioonide, asutuste ja ettevõtete turvalisust, kestlikkust, keskkonnateadlikkust ja kerksust.

Peame oluliseks, et tarbijad ja lõppkasutajad saaksid selget, täpset ja ajakohast teavet meie toodete ja teenuste kohta (nt sisu, omadused, kasutusviisid, mõjud, piirangud). Esitame info selges keeles ja sobivates kanalites, nt ettevõtte veebilehel, sotsiaalmeedias ja erialastes portaalides. Väldime eksitavaid ja ebatäpset sõnastust. Väga oluline on kestlikkusega seotud teabe (nt materjalid, päritolu, keskkonnamõju) esitamine viisil, mis võimaldab tarbijatel teha teadlikke ja vastutustundlikke otsuseid.

SelgeSiht OÜ peab väga oluliseks tarbijate ja lõppkasutajate ohutust. Tagame, et kõik tooted ja teenused vastavad kehtivatele õigusaktidele, standarditele ja parimatele tavadele. Rakendame riskide ennetamise ja hindamise protsesse kogu väärtusahela ulatuses ning reageerime kiiresti võimalikele ohutusjuhtumitele. Vajaduse korral teavitame tarbijaid viivitamata riskidest, parandusmeetmetest ja soovitatavatest tegevustest.

Soovime arendada avatud ja kaasavat dialoogi tarbijate ja lõppkasutajatega. Kogume süstemaatiliselt tagasisidet (<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/tagasiside>), arvestame erinevate sihtrühmade vajaduste ja ootustega ning kasutame saadud sisendit toodete ja teenuste (varjumisplaanid korteriühistutele, kogukondade kriisivalmiduse analüüsid, keskkonnahariduslikud õppeprogrammid, huviharidus) ning nendega seotud protsesside parendamiseks. Pöörame tähelepanu haavatavate või erivajadustega kasutajate ligipääsetavusele ning võrdsete võimaluste tagamisele. Oleme kohandanud oma keskkonnahariduse õppeprogramme liikumis- ja muude erivajadustega õpilastele.

Välistame teadlikult rohepesu ning muud eksitavad väited kestlikkuse kohta. Kõik keskkonna- ja sotsiaalse vastutuse teemalised lubadused, märgistused ja sõnumid on teaduspõhised ning põhinevad kontrollitavatel andmetel ja tegelikel tegevustel. Kasutame ainult selliseid väiteid, mida suudame sisuliselt ja dokumentaalselt tõestada. Kontrollime regulaarselt, kas meie kommunikatsioon vastab muutuvatele nõuetele ja ootustele.

SelgeSiht OÜ turundustegevus lähtub eetilistest põhimõtetest ja vastutustundliku ettevõtluse väärtustest. Väldime manipuleerivaid võtteid, ebaõiglasi võrdlusi ning sõnumeid, mis soodustavad liigset või vastutustundetut tarbimist. Meie turunduskommunikatsioon aitab teha teadlikke valikuid, arvestab ühiskondlikku ja kultuurilist konteksti ning austab tarbijate ja lõppkasutajate privaatsust ja andmekaitseõudeid. SelgeSiht on Good Market võrgustiku liige (Good Market on mittetulunduslik digitaalne keskkond mõjuettevõtetele ja nende võrgustikele üle maailma).

11. Äriline käitumine, valitsemine

SelgeSiht OÜ on tuvastanud ettevõtet enim mõjutavad sotsiaalsed-, keskkonna- ja juhtimisriskid (ESG) ning leppinud kokku maandavad tegevused ja käitumisjuhised nende võimaliku realiseerumise korral. Oleme tuvastanud töökeskkonna riske ning analüüsinud ja rakendanud võimalikke maandamistegevusi.

Meil on kindlad põhimõtted, mille alusel valime koostööpartnereid ja kliente. Koostööpartnerite valikul on oluline, et jagaksime samu väärtuseid, nt korduskasutus, säästlik materjalikasutus, võrdse kohtlemise põhimõtete järgimine, eetiline käitumine, kestlikkuse põhimõtete järgimine, maksukuulekus. Peame väga oluliseks seda, et koostööpartnerid järgiksid kestlike põhimõteteid. Koostööpartnerite avalikustamine on olnud vastastikusest kokkulepest.

Klientidele tutvustame kestlikkuse ja vastutustundlikkuse põhimõtteid. Klientide valikul arvestame, et nad ei rikuks eelnimetatud põhimõtteid oluliselt.

Meie teenused ja tooted on erinevatele huvigruppidele ligipääsetavad. Digiteave on veebis kõigile kättesaadav (koduleht, Youtube, Facebook, Instagram, LinkedIn) ja sobib erinevatele kasutajatele. Kogu teave ei pruugi olla veel kasutatav mõne erivajaduse puhul (nt vaegnägemine). Kõik meie programmid ja teenused on kas sobivad või kohandatavad erivajadustega inimestele, sh õpilastele. Näiteks saavad meie õuesõppeprogrammides osaleda nii füüsilise kui vaimse erivajadusega õpilased.

12. Strateegia rakendamine

SelgeSiht OÜ juhindub kestlikkuse strateegiast oma igapäevases tegevuses.